

Ese de două ori în septimana:
Joi-a și Dominec'a.

Pretiuul de prenumeratiune:

pre anu întregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a și strainetate:

pre anu întregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Foia bisericăscă, scolastică, literară și economică.

Correspondintele și banii de prenumeratiune se adresează de dreptul: Redacțiunei „Lumina” în Aradu, cancelari'a episcopăscă. Pentru publicațiunile de trei ori, ce conțin cam 150 de cuvinte (spațiu de 20 sîre garmond) tacs'a e 3 fl.; până la 220 de cuvinte 4 fl. Era mai sus 5 fl., întielegendu-se într' aceste sume și timbrulu. — Pretiuul publicațiunilor se se anticipe

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Sacramentulu preotiei este mare, și preotulu bine trebuie să se ispităscă.

Ideile și parerile invetiatiloru anticității despre lumea spirituală și materială divergiu foarte, ca și punctele din cari manecau. Rationalistii cu multu focu și taria sustienă infalibilitatea mentală, ignorandu cu totulu avantajele revelațiunei, recunoscute mai alesu de catra sect'a teologiloru.

Curundu inșă propagand'a lui Cristosu — increstinarea popóreloru, triumfulu luminei asupra întunerecului, stérse și cea din urma indoială, și noi că aderinti fideli ai Evangeliului și ca fiii vécului luminarei combinandu rationalismulu cu revelațiunea nu potemu negă maretulu rolu alu minții în actiunile nóstre, dar tienemu indispensabilu revelațiunea divină de o condițiune sine qua non în tóte scrutarile ce se urcă în sfer'a misterieloru divinitatii.

Multi nu voru a crede adevéru ddieescu, ci leganati pe barc'a minții loru ratacescu pe vastulu oceanu alu nesciintiei; cari, după dis'a Apostolului, „dicendu-se pre sine a fi întiepleți au nebunitu.” Ci ori câtu de marginitu s'ar paré cineva, spiritulu plantatu în internulu seu — care nu e decâtu schintéu'a ddieirii, unu misteriu necuprinsu de mintea omenéscă — dovedesce în modu eclatantu eternitatea sa, și ne'ncetatu staruesce după unu *bonu perfectu*, care aici în valea plângerei în daru lu-cérea, căci nu întimpina decâtu malcontintia generală. „*Ne ai facutu pre noi Dómné spre tine și inim'a nóstră e neodihnită pana se va odihnă intru tine*”, — dice S. Augustinu. — Justa și legala nesuintia! O durată scurtă ca a vietii pamentene nu póte multumi sufletulu omului cu atât mai pucinu dreptatea Ddieéscă. Este altu imperiu unde se continua viét'a omenéscă — eternitatea. Si omulu, precum spre ajungerea scopuriloru sale pamentene are lipsa de conservarea corporală, tocmai asia spre ajungerea scopuriloru sale ceresci are lipsa de conservarea spirituală. Pentru cea dintâiu e chiamatu „statulu” pentru a dou'a e chiamata „biseric'a”, două institutiuni, diferite în formă, diferite în esintia, dar cu același scopu finalu — perfectiunea omenéscă; un'a interpretată după arbitriulu ómeniloru, alt'a după voi'a lui Ddieu. — Numirele sub cari în generalu occure guvernarea statului și a bisericeii sunt „stapanirea” și „preoti'a”. Inșă precandu stapanirea se póte estinde în ori care directiune, absolutistica, constitutională ori republicană; pre atunci preoti'a e restrinsă între marginile camóneloru bisericeii, și preotulu primindu chierotoniarea, punerea maniloru arhieresci, a primitu deodată și programulu stabilitu în agendele sale preotiesci de însusi Cristosu, asiediatoriulu tainei preotiei. Grea sarcină și cu multă respunsabilitate candu libertatea omului e atât de restrinsă și candu e știutu: „*homo sum, nihil humani a me alienum esse puto.*” —

„Preoti'a — dice S. Ioanu Gura de auru — *desi se pórta pre pamentu, are unu ranghu de servitiuri ceresci;*”

servitiuri ce privescu integritatea spiritului, eliberarea acestui'a de cursele ce i se punu prin tentatiunile infernale, căci am disu: patri'a spiritului e homogena lui-si, adevă e spirituală, și ranindu-se spiritulu este absolutu imposibilu se tréca nevindecatu în patri'a sa. Sunt și ómeni seriosi, cari condusi de principiile adevéru cunoscú în lume virtutea și pecatulu, și cari credu cumca justiti'a ddieéscă va trabuí se remunereze virtutea și se pedepséscă pecatulu. E bine! candu cineva comite pecatu séu crimă, ce face altă decâtu: în sufletulu seu înfige sagét'a cea mai veninósa; — fi-vor acum capaci medicii, cari au analisatu numai organismii corpului și sóiulu bóleloru lui a vindecă ran'a sufletului? de siguru nu, și noi trebuie să recunóscemu în preotu pre mediculu spiritualu, carui'a s'a datu deplina potere a vindecă astfelu de rane: „*ori câte veti deslegá pre pamentu, deslegate voru fi și în ceru.*”¹⁾

Inca în testamentulu vechiu preoti'a érá onorată ca cea mai mare diregatoria; preoti israeliti nu potéu fi numai dintre descendenti lui Levi subordinați fiindu unei disciplini foarte severe: „*carele va fi necuratu și se va apropia de cele sacre . . . unulu ca acel'a se va pierde dela faci'a mea.*”²⁾ Cum Biserica asia politic'a, pe bas'a principiului teocraticu érá eschisivu în potestatea preotiloru; ei erau suveranii poporului și în timpuri de bataia beliducii acelui'a.

Neci preoti'a testamentului nou e mai de pucina însemnată, totusi multu desconsiderată mă chiar profanată, pentrucă rationalistiloru nu li vine la socotéla misterulu ei. Curiosu lucru, simplitatea omenéscă se controleze perfectiunea ddieéscă, ce nepotendu fi, pentru sine mai multu nemicu santu nu esista, neci Ddieu! —

Déca pecatulu n'ar fi intratu în lume și déca omulu n'ar urmă pofteloru inimei, cari totudeun'a lu-ducu în pericolu, atunci preoti'a ar fi de prisosu, căci ne esistandu pecatulu, virtutea ar încoroná de o potrivă pre toti, toti ar fi moralisti esemplari; preoti'a ar fi de prisosu și în casulu candu propagarea moralului ar fi de ajunsu spre mantuire și perfectiune, pentrucă acésta misiune o póte implini totu crestinulu inteligente și moralistu. — De aici isvoresce ratacirea! Multu s'a tractatu prin diuarie chiamarea preotiescă, dar superficialu și într'unu modu unilateralu, accentuandu-se numai respandirea moralului. Preoti'a la noi inșă e sacramentu, taină. Amvonulu nu e decâtu tribun'a de pe carea se propaga lumina, invetiaturile lui Cristu, pana candu sacretuariulu e loculu unde se pregatesce medicin'a, carea vindecă ranele spirituale cauzate prin abaterea dela doctrinele salutare; și apoi unu simplu predicatoru fia câtu de mare moralistu s'ar angagiá la acést'a? și déca e, angagementulu seu avere-ar yr'una efectu spiritualu candu elu nu e provediutu cu darulu de susu? „*Ei (preotii) sunt carii, au primitu în-sarcinarea ca se administreze cele ceresci, și au capetatu o*

¹⁾ Mateiu XVIII. 18. —

²⁾ Lev. XXII. 3—2.

*deplina imputernicire, care n'a dat'o Ddieu neci angeriloru neci archangeliloru.*³⁾

O Seclule alu civilisatiunei câtu ai degeneratu! Odi-neóra popórele sub velulu paganismului in nescari ele-minte séu obiecte vidibile adorau o fiintia suprema, adi candu velulu paganismului s'a ridicatu si mai multu nu e indoiala despre esistinti'a adeveratului Ddieu, unii in fapta ducu rolulu demonicu alu, atailoru, negandu esistinti'a atotu ce nu potu vedé.

Traimu mai bine disu in véculu coruptiuniloru candu popórele paralelu cu progresarea in cultura si civilasatiune regreséza in moralitate; apoi coruptiunea totudeuna a fostu si este vermele ce distruge imperii intregi si nefericesce multime de ginti; ér moralitatea a fostu si este fundamentulu siguru si permanentu pre care se construéza esistinti'a si viitoriulu popóreloru. — Unu poporu mai gialusu de viitoriulu seu n'a fostu ca celu romanescu; totu insulu incependu dela copilu pana la betranulu ingârbovitu sub sarcin'a aniloru nu implora alta dela Ddieu decâtu tempuri mai bune de ce a fostu trecutulu si este presintele romaniloru; ci timpurile bune numai prin o cura radicala prin coregerea moravuriloru nóstre se potu procurá. Toemai acéi'a, cari mai multu bucina cultura! — asupra celoru insarcinati in prim'a linia cu respandirea culturei inprósca calumnii si injurii discreditandu-i naintea turmei loru din simplulu motivu cá preoti'a dupa a loru pricepere este o institutiune superstitiósá fora vr'o insemnatate sacramentalá. Lipsa evidenta de crearea caracterelor solide, cari in institutete moderne de invetiamentulu nu se potu castigá, pentrucá moralulu trebuesce saditu in copilu pana nu e influentiatu de aerulu stricatu prin reutatea ómeniloru; trebuesce gradatimu cu desvoltarea facultatiloru corporali si spirituali desvoltatu si moralulu; acést'a e posibilu numai in anghiuletiulu familiaru unde totu parintele este primulu institutoru copiiloru sei; Cum este parintele va fi si fiulu; pentru aceea este chiamatu preotulu, caresi altcum e parintele spiritualu—forulu ce in abundanti'a tramite lumin'a sa asupra spiriteloru intunecate — a instrúá poporenii sei ne'ncetatu in preceptele moralului crescendu-si fiii loru intru fric'a lui Ddieu; atunci vom avea caractere, atunci virtutea va streluci in tóta splendórea sa.

Cu adeveratu, mare este tain'a preotiei si bine tre-bue se-si cerce poterile, carele voiesce fora periclitarea sa a serví la altariulu lui Ddieu. Parintii sínódeloru dela inceputulu erei crestine patrungi de santiani'a acestui mi-steriu n'au pregetatu a croí legile cele mai severe pentru ministrii tainelor sante; si pana acele s'au tienutu cu rigóre, crestinii prosperau, ér preoti'a érá onorata si de-plinu respectata; astadi demnitatea preotiesca e decadiuta pentrucá „*déca se poticescu (preotii) macar câtu de pucinu se pare la altii pucinulu acel'a multu, pentrucá nu dupa mesur'a faptei ci dupa demnitatea celui ce a facut'o, mesura fiasce care pecatulu.*“⁴⁾ Deunde urméza, cá preotulu tre-bue se posiéda mari virtuti ca menumeratele pericle ce intim-pina in chiamarea sa se le póta delaturá cu succesu. Reu se incéla toti, cari imbracisiandu trépt'a preotiesca credu a fi castigatu unu oficiu neinsemnatu si scutitu de mul-tele sacrificii, acést'a o credu mai vertosu junii clerici, cari necumpenindu-si poterile, venindu la fapta, cadu obositi sub sarcin'a grea, invinuindu o institutiune divina, carea nu tuturor'a e data. S. Crisostomu, acelu modelu de preotu, indiastratu cu cele mai mari virtuti inca tre-murá de preotia si dicea lui Vasiliu: „*cunoscu sufletulu meu, acestu sufletu neputintiosu si micu; cunoscu insemneta-tea oficiuluiu celui'a si greutatea cea feliurita a lucrului.*“

³⁾ S. Ionu Gura de áuru despre preotia pag. 50. —

⁴⁾ S. Ioanu. Gura de áuru preot. pag. 72. —

Desi sciintiele vaste nu tindu garantia destula pentru vocatiunea preotiesca a cutaruiva, aflu oportunu, mai alesu in dilele nóstre, o pregatire câtu de corespundiatória pen-tru toti cari vreu a intrá in cinulu preotiescu, pentrucá dela sciintiele acestor'a depinde luminarea poporului, — intielegendu-se de sine, cá vocatiunea tre-bue se decida, fora carea neci preotii cei mai talentati inca nu folosescu la naintarea poporului. „*Monile curundu se nu-ti puni pe nimeni,*“⁵⁾ va se dica, pre celu naintandu la trépt'a preotiei tre-bue bine cercatu: are elu insusirele si sciintiele ce se recerú la unu dascalu alu poporului?

Biserica dela inceputu s'a ingrigitu de o parte, ca preotii se strelucésca cum in moralitate asia si in sciintie; ér de alta parte condémna ori ce volnicia din partea preotiloru, ce ar nisuí schimonosirea invetiaturiloru apo-stolesci: „*te am rugatu se remani in Efesu. . . . se po-runcesci unor'a ca se nu invetie intr'altu chipu.*“⁶⁾ Si credu, santulu sinodu nu va mai améná edarea reguliloru pentru disciplinarea preotiloru, cu atátu mai vertosu, cáci este mare ratacire din partea preotiloru, cari in cele dogma-tice si sacramentali nu observa canónele biserice, unic'a directiva in cele sacramentali si rituali.

Inchiau cu cuvintele marelui apostolu si vasu alesu alui Ddieu, indreptate cátra Timoteiu Episcopulu Efesului: „*Padiesce cetirea, mangaiarea, invetiatur'a; nu neingrigi da-rulu ce este in tine.*“ Atunci te vei meritá de oficiulu preo-tiescu si de increderea crestiniiloru si recunoscinti'a bisericei intregi. —

Vincentiu Mangra.

Nr. ^{190.}_{1873.} Deleg.

Esclentia!

Domnule Ministru!

In caus'a despartirei ierarhice a comunelor meste-cate bisericesci romane-serbe, umilitu subscrisulu, ca presedintele delegatiunei congresuale romane mi-am luat libertate cu reprezentatiunea asternuta sub datulu 6. Maiu, a. c. Nr. 180 a descoperi Inaltului Ministeriu pede-cile intrevenite la operatiunile cestiunii de despartire ierar-chica.

In urmarea careia Inaltulu Ministeriu, dupa mie in copia comunicat'a ordinatiune de datulu 12. Maiu a. c. Nr. 12,390 emisa catra Esclentia Sa domnulu Adminis-tratoru alu patriarchatului serbescu din Carloveti, a bi-nevoitu pre acum laudatulu domnu Administratoru alu indrumá: ca pre respectivele comisiuni ale delegatiunei serbe numai de câtu se le insarcinedie si provóce, a con-tinúá respective a efectuí pertractarile despartiriloru ces-tionate din comunele mestecate.

Acésta inalta dispusetiune, eu indata am si comunicat'o cu comisiunile delegatiunei romane, pre cari le-am indrumatu: ca fara tóta amenarea se se puna in contiele-gere cu comisiunile delegatiunei serbe, spre a défige terminulu de esire in respectivele comune mestecate si a efectuí odata pertractarea despartirei, ce se traganéza acu-si de duoi ani de dile. —

Inse tre-bue de nou se aducu la cunoscinti'a Inaltului Ministeriu acea impregiurare: cumcá gratiós'a dispusetiune mai susu provocata n'au avutu rezultatulu doritu, de-orace dupa raportulu comisiunei delegationale romane comisiunea delagatiunei serbe, ésmisa pentru comun'a mestecata din suburbiulu Fabricu-Temisior'a, si acum'a traganéza a efectuí pertractarea. —

⁵⁾ Tim. V. 22.

⁶⁾ Tim. I. 3—4. —

Afara de acést'a amu onóre umilitu a aretá Inaltului Ministeriu: cumcà pertractarea despartirei ierarchice în comunele mestecate din fostulu confiniu militariu, si a a nume: la Iasenov'a, Cubinu, Mramoracu, Naidas, Pozsezen'a si Orsiov'a-vechia, nici pana astadi nu e efectuita; apoi in asemenea modu nu e efectuita pertractarea nici in comunele mestecate din comitatulu Torontalului, a nume la Saravol'a, Cianadulu serbescu; si Iecc'a, precum si nou dispus'a pertractare din comun'a Ciacov'a in comitatulu Temisiului inca nu e efectuita. —

Caus'a acestei neefectuiri este: cà conducatoriulu comisiunei speciale, esmise din partea delegatiunei romane, adeca protosincelulu meu si asesorulu consistorialu Andreiu Papp, conformu inviatiunei mele, de trei ori s'a adresatu catra conducatoriulu comisiunei delegatiunei serbe Dr. Georgiu Miloszavljevics advocatu in Versetz, cu recercarea: ca se ésa la terminulu defiptu in comunele susu atinse din fostulu confiniu militariu, — fara ca acést'a recercare pana astadi se fie avutu vre unu resultatu, ma fara ca se fie capetatu barem respunsu positivu in acestu meritu. —

Mai departe, mi iéu voia, umilitu a descoperi Inaltului Ministeriu si aceea: cumcà dupa Invoiél'a normativă incheiata la Carloveti in între ambele delegatiuni congresuale, si prin pré nalt'a Resolutiune a Maiestatii Sale din 10. Aprile 1872. prégratiosu aprobată, delegatiunea noastră romana a tienutu in două renduri siedintie formale in care a luat la esaminare tóte actele comisiunali pertractate pana acum'a, dupa cumu prescrie apriau punctulu XVI din susu citat'a Invoiéla normativa. —

Resultatulu acestei esaminari fú: cà impacatiunea in meritu despartirei ierarchice s'a efectuitu cu succesu in comunele mestecate: Pecic'a, Cianadulu magiaru, Nadlacu, in dieces'a mie submanuata aradana; in comunele Checea-romana, Foeni, Tolvadia, Dent'a si Gaiulu-micu in dieces'a Temisiorii; asisderea s'a efectuitu impacatiunea in comunele miste Vlačoveti, Iamulu micu, Iabuca, Marcovatiu, apoi in comunele din fostulu confiniu militariu, Alibunar; Dolove, Satulu nou, si Dobritia tóte apartienatérie la dieces'a Versietilui, ale caror'a acte de impacatiune, censurandu-se si aflandu-se in ordine, — din partea delegatiunei noastre s'au aprobatu.

Din contra n'au succesu impacatiunea amica in comunele miste Fenlacu, Chinesu (Knéz), Mehala, St. András, Becskerekul micu si St. Miklosiulu mare, tóte apartienatérie de dieces'a serba a Temisiorii; apoi asisderea n'a succesu impacatiunea nici in comun'a Margit'a-mare din dieces'a serba a Versietilui, si asia aceste comune, conformu punctului XVII si XVIII din invoiél'a carlovitiana, s'a avisatu la procesu.

Dupa punctulu XVI. din invoiél'a normativa, actele de impacatiune numai atunci se potu esecutá, candu acele voru fi revedite si de catra delegatiunea congresuala serba; éra dapa punctulu XX. alu provocatei invoieli s'a hotaritu: ca pentru casurile procesuali in cestiunea de facia, ambele delegatiuni se substérfa Majestatii Sale rugarea: ca se se indure pregratiosu a delegá ca judeciu de pertractare, Tribunalulu regiu din Pest'a. —

Atátu despre comunele miste, unde impacatiunea s'a efectuitu cu succesulu doritu, câtu si despre acele comune, unde incercat'a impacatiune între coreligiunarii serbi si romani, n'au succesu, — eu ca presedintele delegatiunei congresuale romane n'am intrelasatu sub datulu de 4. Aprile a. c. Nr. 166. Deleg. a comunicá cu Escelenti'a Sa Domnulu Administratoru patriarchalu din Carloveti Nicanoru Gruics, tóte conclusele delegatiunei noastre referitérie la susu amintitele comune miste, cu recercare: ca se binevoiéscă a le supune revisiunei si din partea delegati-

unei serbe, si a-mi comunicá decisiunile acestei delegatiuni, spre a se poté pune in efectuire si esecutare actele de impacatiune. —

Éra in privinti'a acelor comune care s'au avisatu la procesu amu rogatu cu deosebire pre Domnulu administratoru patriarchalu: ca se binevoiéscă a se invoí ca se asternemu Majestatii Sale rugarea pentru delegarea Tribunalului din Pest'a, de unde inse pana acum'a nici unu respunsu n'am capatatu; — si asi'a cum se vede, afacerea acést'a se traganédia pré multu din partea delegatiunei congresuale serbe, spre neindestulirea si amarațiunea credintiosiloru de ambele nationalitati. —

De aceea mi iéu libertate umilitu a rugá pre Inaltulu Ministeriu: ca se binevoiéscă de nou a provocá pre Domnulu Administratoru patriarchalu din Carloveti, ca se puna in detorintia respectiveloru comisiuni delegatiunali serbe efectuirea pertractariloru si totodata se se pronuncia in privinti'a delegarii Tribunalului pentru pertractarea si judecarea proceselor de despartire. —

Aradu, 6. Iuniu nou 1873.

Procopiu Ivacicoviciu, m. p.
Episcopulu Aradului.

Representatiunea de facia a Prea Santiei Sale, parintelui Episcopu diecesanu catra Dlu ministru de cultu ni aréta evidentu stadiulu despartirei noastre de catra coreligionarii serbi.

Negrele colori ale acéstui tablou sunt spresiunea fidelă a atitudinei neloiale a fratiloru serbi facia de noi.

Acést'a atitudine in manifestatiunile ei e de o natura cu absolutismulu de sub care abia potura scapá romanii ortodocsi din diecesele Aradului si Caransebesiului prin diplom'a imperatésca din 6. Iuliu, ce o produseramu in Nr. 25 alu Luminei.

Cine cunósce tactulu intieptu si interesarea de caus'a despartirei noastre ierarchice incopciata cu o pacientia rara a Prea Santiei Sale, bunului nostru Archiereu: acela nu are lipsa de comentariu ca se póta petrunde importantia motivelor din care Prea Santi'a Sa ca conducatoriulu delegatiunei romane trebuí se-si iee refugiu la guvernulu tierii pentru mesuri silitórie facia de Capii ierarchiei serbesci.

Rigórea intolerantie religionarie de mai nainte a facutu cu poporulu romanu si serbu de biseric'a ortodocsa totu aceea ce a facutu natur'a cu gemenii din Siamu.

Pe câtu ni se pare de minunata starea acestorui doi frati gemeni: tocmai asia de nenaturala e desvoltarea ierarchiei romane impreunata cu cea serba.

Au acesti gemeni capete de sine statatérie, cu inclinatiuni si aspiratiuni diverse in acelasi corpu.

Dar' ca acesti doi frati crescuti in corpu comunu, se póta progresá in directiuni corespundiátorie scopuriloru proprii, fú necesitate nedispensavera de amputarea si despicarea trupinei comune. Astfelu medicii si-au inceputu criticele loru operatiuni; durerile, sangerarea si vaierarile pacientiloru par a fi fara sfirsitu; si óre ce merita acei medici impetriti la inima, cari spre a profitá de durat'a catastrofei, traganendu din adinsu operati'a inceputa—nu voiescu a pune capetu dureriloru si sangerarii pacientiloru

Cei ce voiescu a cunósce mai din adinsu acést'a scena in care se audu dureri sfasietórie de inima si sangerari amenintiatórie pentru viét'a pacientiloru: mérga in comunele mestecate.

Cei ce dorescu a cunósce pre medicii cei impetriti la inima si neconscientiosi facia de indelungu-rebdatoriulu

nostru popor din comunele miste: cetésca representa-
tiunea de facia intru adeveru crutiátoria.

Timpulu scurtu, de candu a venitu la tapetu cestiu-
nea despartirei ierarchice, ne-a potutu desamagi.

Timpulu viitoru nedeterminatu, in care cestiunea de
despartire e a se resolví finalminte, ne va desamagi si
mai multu facia de fratii coreligionari.

Au alarmatu ei lumea delocu, pentru cá dupa in-
cheierea actului de despartire unu preotu romanu in bi-
seric'a romanésca a cutediatu a pomeni pre capulu die-
cese romane din Caransebesiu.

Pre noi inse nu ne-a potutu scóte din paciintia
cenusi'a cartiloru bisericesci romane din Fabriculu Te-
misorii, nu maltratatu cadavru alu onorabilulu cetatiénu
Stefanu Ioanoviciu, nu respirea ne mai pomenita a averii
bisericesci comune din Margit'a mare, despre care sub
nr. 194. fu silitu Prea Santi'a Sa de nou a relatá Mini-
steriului ca adausu la representatiunea de mai sus.

Nu folosescu nemic'a deseie recercari a le comisiu-
nei romane, adresate catra comisiunea serba; nu aducu
resultatu repetitele provocari cu care Prea Santi'a Sa ca
conducatoriulu delegatiunei romane solicitéza la capii ie-
rarchiei serbesci esmiterea comisiunei serbe in Fabricu
si in alte comune de asemenea sórte daplorabila; nu po-
tura miscá masin'a stagnata energiósele adursorii ale ba-
ronului Scudier, comisariulu regescu pentru confiniulu
militariu; se pare a fi surda conducerea ierarchiei serbesci
chiar si facia de indrumarile demandative a le ministeriu-
lui, pre cum acést'a apriatu se vede din scrisórea mini-
steriala dto 12. maiu a. c, nr 12390.

Incheiamu inse de asta data si asteptamu cu nerab-
dare resultatulu mesuriloru, ce le va luá guvernulu la re-
presentatiunea acést'a, din care se vede totu-odata cá dem-
nulu conducatoriulu alu delegatiunei romane si-a facutu
deterinti'a.

Josifu Goldisiu.

Concursu.

3-3

Pre bas'a concesiunei de dto 11. Maiu 1873. Nr. 748.
referitóre la edificarea unei scóle nóue gr. or. confesionale
in comun'a Aliosiu, comit. Timisiu, subscrisulu comitetu pa-
rochialu, conformu planului si proiectulu de spese aprobate
de ven. consistoriu, deschide prin acést'a concursu de licita-
tiune minuenda.

In proiectulu de spese pentru edificand'a scóla, sunt
urmatórele sume:

1. Pentru lucrulu zidariului (Maurer-arbeit) si alu tiglariului (Ziegeldecker-arbeit), fara ma- terialu; ér alu petrariului (Steinmetz-arbeit) cu materialu, la olalta	1.500 fl.
2. Pentru lucrulu lemnariului (Zimmermann- arbeit) cu materialu	2.860 fl.
3. Pentru lucrulu mesariului (Tischler-arbeit) cu materialu, si a sticlariului (Glaser-arbeit)	1.500 fl.
4. Pentru lucrulu lacatariului (Schlosser- arbeit) si alu faurulu (Schmiedt-arbeit) cu ma- terialu	540 fl.
5. Pentru lucrulu tinichiariului (Spengler- arbeit) cu materialu	600 fl.
sum'a	7.000 fl. v. a.

Doritorii de a întreprinde zidirea scólei acestia, suntu
avisati a se infacisiá in diu'a de licitatiune, care se va tiené
in 3/15. Iuniu a. 1873. dupa servitiulu s. liturgii in biserica,
unde pre langa depunerea vadiulu usitatu dupa pretiulu de
estimatiune se va întreprinde licitatiunea si incheierea con-
tractului, care apoi conformu ord. V. Cons. Nr. 22. Oct. 1871.

Nr. 1274.
ep. 457. se va substerne Ven. Consistoriu diecesanu spre re-
visiune si ulteriór'a aprobare.

Planulu edificandei scóle, precum si conditiunile se potu
vedé in faciá loculu la presidiulu comitetulu parochialu.

Datu in siedintia comitetulu parochialu din Aliosiu
tienuta la 20. Maiu v. 1873.

Dem. Vladu Mihailu
presied. Comit. paroch.

Veniaminu Martini
not. comitet. paroch.

Cu scirea si invoierea Dlui Inspect. Scol. Luc'a Calaceanu.

Concursu.

3-3

Pentru ocuparea parochiei vacante din Comuna Mnersigu
Protopopiatulu Oradii-mari se publica prin acést'a de nou,
concursu.

Emolumintele sunt: 16 jugere de pamentu aratoriu, 20. de
chibele de bucate in grauntiu, stoalele indatinat dela func-
tiile preotiesci, cortelu liberu si 1/2 de di de lucru dela 110
de casi.

Doritorii de a ocupá acést'a parochie, sunt avisati, re-
cursurile locu provediute cu documintele prescise in statu-
tulu Organicu bisericescu, adresate Comitetulu parochialu
din Mnersigu, ale transpune protopres. tractualu Simeonu Bica
in Oradea-mare pana in 3. Iunie a. c. c. v. candu va fi si
alegerea. Datu in Mnersigu in 6. Maiu 1883.

Comitetulu parochialu.

in contielegere cu Protopopulu tractualu.

Concursu.

3-3

In urmare inaltei decisiuni consistoriale din 3. Maiu a. c.
Nr. 533. Plen. prin acést'a se escrie Concursu, pe langa sta-
bilirea principiulu de reductiune, pe o Capelanie de sine
statatóre in Tierenteazu (Csernegyház), in parochia remasa
veduva de dupa reposatulu preotu Marcu Popoviciu, pana in
24. Iuniu a. c. candu se va tiené si alegerea, sub conditiunea:
ca preotii recurinti se documentedie zelulu seu religionariu si
portarea sa morala, éra teologii recurinti, cumca au absolvatu
celu putienu 6. clase gimnasiale cu succesu bunu, au depusu
esamenulu de calificatiune cu aptitate pentru parochii bune,
si apoi cá au ajunsu etatea prescisa, si cá au o portare
buna si morala.

Emolumintele aceeaasi Capelanii suntu: folosirea unei
casi parochiale (cu 3. chilii, 2. cuine, 1. camara, 2. siopruri,
cocina de porci) gradinei intravilane si estravilane cu 1/4
jugeru de vie, 15. jugere de pamentu aratoriu (caci 15 jugere
cadu in folosulu fondulu diecesanu) a stolei întregi, si a
birulu de 72 chible din aceeaasi veduvita parochie.

Recurintii au a substerne recursurile lor, adresande
catra sinodulu parochialu de aici, pana in 23. Iuniu a. c.
tractualulu Domnu protopresviteru, si pana atunci a se pre-
sentá in vreo dumineca seu serbatóre in biserica de aici, ca
se ne potemu convinge si despre calificatiunea lor can-
torala.

Tierenteazu in 13. Maiu 1873.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: Mel. Dreghiciu, m. p. Prot. Timisorii.

Concursu.

3-3

Langa parochulu Grigorie Gligorescu din Almagielu,
protopres. Halmagiulu, se poftesce unu capelanu, pe langa
a treia parte din tóte venitele si dotatiunile parochiale dela
200 numeri de case. —

Doritorii de a ocupá acestu postu, suntu avisatii a-si
trimitu recursurile instruite conformu statutulu organicu, si
provediute cu testimoniu, cá au absolvatu celu pucinu 4 Clase
gimnasiale, pana in Iuniu a. c. la subscrisulu in Halmagiu. —

Halmagiu 15 Maiu 1873.

din incredintiarea Comit. parochiale. Ioanu Groza protop. Halmagiulu.